Wat doen we?
Multisessie-cd's branden

Waarmee?
Windows XP of Vista, CDBurnerXP, Nero of een ander brandprogramma

Hoelang?
Een halfuurtje

Moeilijkheid?

Een multisessie-cd branden

Een cd in meerdere keren

Zowat alle brandsoftware laat je toe om een multisessie-cd of -dvd te branden. Maar wat is zo'n multisessie-cd precies? En kan je zo'n schijfje ook vanuit Windows maken, zonder extra software? FREDERICK GORDTS

Als je iets op een schijfje brandt, doe je dat wellicht in één keer. Maar wist je dat het ook mogelijk was om in meerdere keren een cd of dvd te vullen? Je kan met andere woorden een cd of dvd meerdere keren branden, en bij elke sessie nieuwe bestanden aan de schijf toevoegen. Je kan op zo'n multisessie-cd zelfs bestanden verwijderen of wijzigen. Daarvoor heb je wel een trucje nodig, want een cd-r, dvd+r of dvd-r kan je natuurlijk niet wissen. Die kan je namelijk maar één keer (volledig) beschrijven.

Branden vanuit Windows Vista of XP

Het leuke is dat je zo'n multisessie-cd's probleemloos rechtstreeks in Vista of XP kan maken. Het gaat hier dan om zogenaamde 'packet writing'. Dit betekent eigenlijk dat je de cd of dvd als virtuele harde schijf gebruikt. Je sleept bestanden naar de schijfletter van je cd- of dvd-brander, waarna Windows ze op de schijf brandt. Nadeel is dat zo'n cd's of dvd's soms alleen op je eigen pc afleesbaar zijn en meestal niet werken onder een ander besturingssysteem. Toch is het een handige manier om heel snel bestanden te back-uppen.

Ga na of je cd-schrijver cd's kan branden vanuit de Windows Verkenner in Windows XP.

STAP 1 / SCHIJF VOORBEREIDEN

Om een multisessie-cd te branden vanuit Windows Vista of XP, volstaat het om een lege beschrijfbare schijf in de cd- of dvd-brander te steken. In Vista open je vervolgens de Verkenner en ga je naar de schijfletter van je cd-brander. Het venster **Deze lege schijf voorbereiden** verschijnt nu. Standaard gebruikt Vista een Live File System voor multisessie – zo'n schijfjes kan je alleen lezen op (de meeste) Vista-computers. Wil je een universele schijf maken, klik dan op **Opties voor formatteren weergeven** en kies **Gemastered**. Nadeel is dat je dan geen multisessie-schijfje hebt. Kies een gepaste naam, bijvoorbeeld 'Back-up Februari' en klik op **Volgende**. De schijf wordt nu geformatteerd.

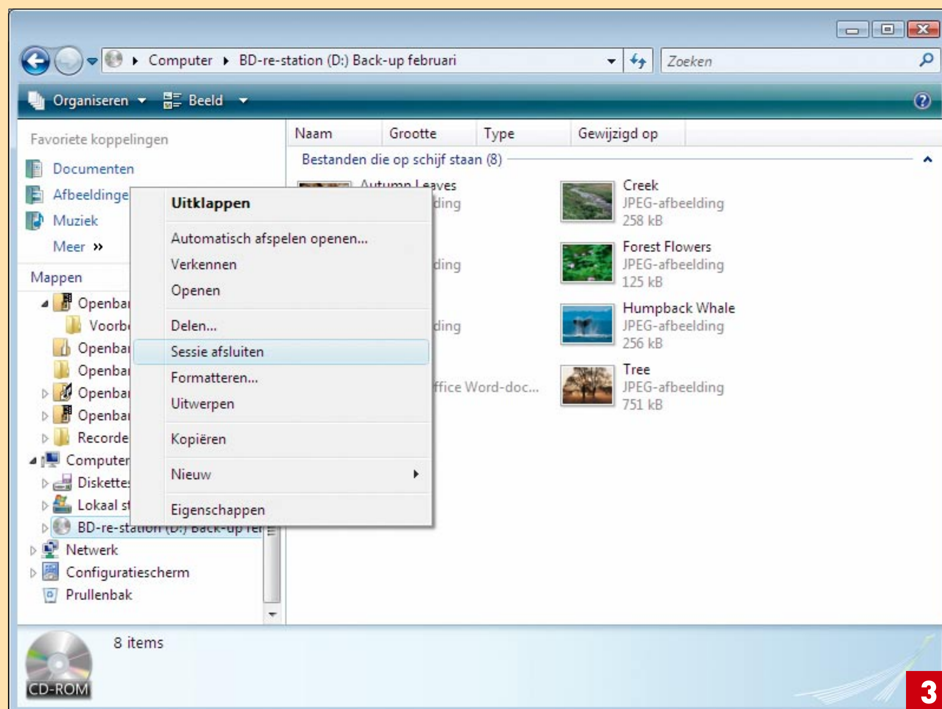
In Windows XP moet je niets voorbereiden. Je kan wel met de rechtermuisknop op je cd-schrijver klikken, **Eigenschappen** kiezen en het tabblad **Opnemen** selecteren (zie afbeelding 1). Zorg dat er een vinkje staat voor **Op dit station mogen opnames op cd worden gemaakt**.

STAP 2 / BESTANDEN TOEVOEGEN

Nu volstaat het gewoon om mappen of bestanden naar de schijf te slepen. In Vista brandt Windows ze meteen op cd en kan je ze ook meteen openen. Je kan eveneens bestanden verwijderen of nieuwe versies van bestanden naar de cd slepen. Omdat het hier om een eenmaal beschrijfbare schijf gaat, zal Windows die bestanden niet écht wissen, maar alleen de referentie ernaar verwijderen en er eventueel een nieuwe aanmaken. In Windows XP worden bestanden eerst in een wachtrij gezet.

STAP 3 / SESSIE AFSLUITEN

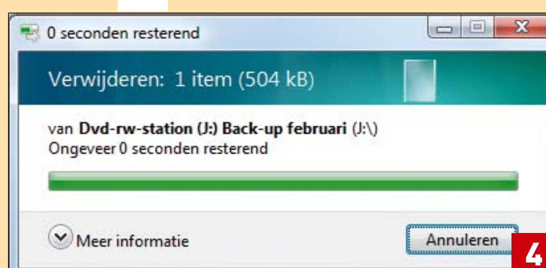
Voor je de cd uit de schrijver haalt, raden we je aan om zelf de sessie af te sluiten. Dat kan door in Vista met de rechtermuisknop op de schijf te klikken en **Sessie afsluiten** te kiezen (zie afbeelding 3). In theorie hoeft dat niet, want als je de schijf uitwerpt, sluit het besturingssysteem de sessie automatisch af.
In Windows XP klik je met de rechtermuisknop op de schijfletter van de cd-brander en kies je **Deze bestanden op cd zetten**. Geef de cd een naam, klik op **Volgende** en wacht tot de bestanden op cd of dvd zijn geschreven. De sessie wordt dan ook automatisch afgesloten.

Kies Sessie afsluiten om de sessie te beëindigen.

STAP 4 / NIEUWE BESTANDEN TOEVOEGEN

Om nieuwe bestanden toe te voegen, en dus een nieuwe sessie te starten, volstaat het om ze naar de schijf te slepen zoals beschreven in stap 2. Wil je die nieuwe sessie afsluiten, dan ga je opnieuw te werk zoals in stap 3. In Vista en XP kan je ook bijgewerkte bestanden branden, maar enkel in Vista kan je bestanden 'verwijderen' (zie afbeelding 4).

In Vista kan je bestanden verwijderen... in Windows XP niet.

Multisessie-cd's branden met brandsoftware

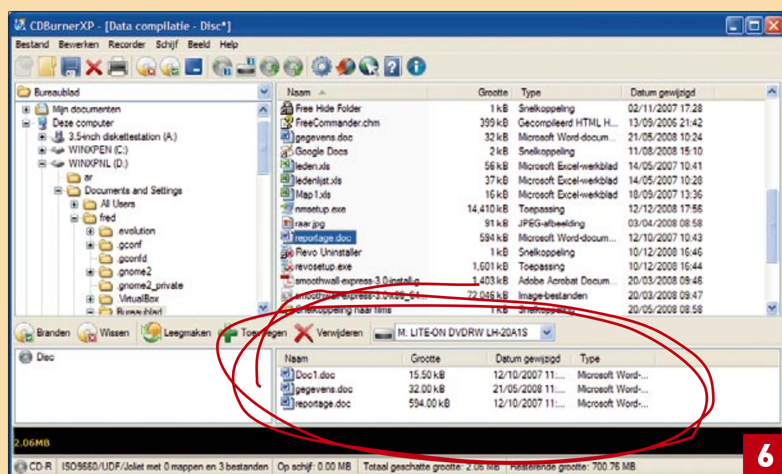
Wil je meer controle over het brandproces, dan kan je uiteraard ook speciale brandsoftware gebruiken, zoals Nero. In deze workshop kiezen we het voor uitstekende gratis CDBurnerXP, maar sessie-cd's branden is mogelijk met zowat elk pakket.

STAP 5 / CDBURNERXP DOWNLOADEN EN INSTALLEREN

Ga naar www.cdburnerxp.se en download er de laatste versie van CDBurnerXP. Dubbelklik op het binnengehaalde bestand en kies **Uitvoeren** en **Toestaan**. Doorloop de wizard met de standaardinstellingen en start daarna je computer opnieuw op. Ten slotte start je CDBurnerXP op en kies je **Nederlands**.

STAP 6 / AAN DE SLAG

Klik na het starten van CDBurnerXP op **Data schijf**. Selecteer in het midden van het scherm de juiste cd-schrijver (als je er maar één hebt, staat die standaard geselecteerd). Sleep nu de bestanden naar de onderste helft van het scherm (naast **Disc**) (zie afbeelding 6). Je kan ook mappen toevoegen. Klik je op een bestand en druk je op **F2**, dan kan je de bestandsnaam ook wijzigen. Dat is handig als je een map bijvoorbeeld een andere naam wil geven op de cd, maar niet op je harde schijf. Op dit moment wordt er nog niets naar cd of dvd geschreven!

Sleep de bestanden naar de cd-brander.

STAP 7 / BESTANDEN BRANDEN

Klik op de knop **Branden**. Nu verschijnt het venster **Branden schijf**. Zorg ervoor dat je **Laat schijf open** kiest en niet **Schijf finaliseren** (zie afbeelding 7a). Er wordt nu een sessie aangemaakt en je bestanden worden eraan toegevoegd, waarna de sessie weer wordt gesloten.
Wil je bestanden toevoegen, dan steek je het schijfje terug in je pc en start je CDBurnerXP op. Het programma merkt automatisch dat het om een multisessieschijfje gaat en vraagt **Wil je verder gaan met de ingevoerde schijf?** Kies **Verdergaan met deze schijf**, zodat de sessie geïmporteerd wordt en je de bestanden op de cd te zien krijgt (zie afbeelding 7b). Met de knoppen boven je bestanden kan je bestanden verwijderen, of nieuwe of bijgewerkte bestanden naar de schijf slepen. Vervolgens klik je weer op **Branden** en kies je **Laat schijf open**.

Kies 'Laat schijf open' voor een multisessie-cd.

CDBurnerXP herkent onze multisessie-cd.

STAP 8 / MULTISESSIESCHIJF AFSLUITEN

Heb je genoeg sessies naar de cd geschreven, of is de schijf bijna vol? Dan kies je best **Schijf finaliseren**. Er kan dan niets meer gewijzigd worden, maar je schijfje is compatibel met zowat alle computers en cd-schrijvers en -lezers. ♦

Schijfjes niet compatibel?

Brand je een multisessieschijfje met de software die in Vista of Windows XP is ingebouwd, dan kan je die meestal niet gebruiken in andere software (zoals Nero of CDBurnerXP) na het afsluiten van de sessie. Bij onze test hadden zowel Nero als CDBurnerXP problemen met een door Vista gebrande multisessie-cd. Gebruik je echter 'echte' brandsoftware en sluit je de sessie netjes af zonder de schijf te finaliseren, dan kan je probleemloos sessies van andere programma's importeren. Klik in Nero bijvoorbeeld op **Nieuw**, kies **Doorgaan met multisessieschijf** en klik daarna nogmaals op **Nieuw**. Na een tiental seconden laat Nero een overzicht van alle sessies zien. Ook bestanden verwijderen lukt probleemloos.

*Elke afgesloten sessie gebruikt zo'n 20 MB aan **extra schijfruimte**. Je maakt dus best zo weinig mogelijk sessies aan.*